

© Ulusal ararası **İnsan Bi l i m l e r i** Dergisi

ISSN: 1303-5134

www.insanbilimleri.com

Cilt: 3 Sayı: 2 Yıl: 2006
Yayın Tarihi: 1 Ağustos 2006

SAĞLIK ALANINDA EĞİTİM GÖREN YÜKSEKOKUL ÖĞRENCİLERİ CİNSEL SAĞLIK EĞİTİMİNİN NASIL VERİLMESİ GEREKTİĞİNİ DÜŞÜNÜYORLAR? (*)

Doç. Dr. Ahmet Reşit Ersay (**) (aersay@comu.edu.tr)

Yrd. Doç.Dr. Gülbu Tortumluoğlu (**) (gulbu@comu.edu.tr)

Pınar Şenyüz (***)

Kadriye Pamukçu (***)

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı, sağlık alanında eğitim gören yüksekokul öğrencilerinin cinsel eğitimin nasıl verilmesi gerektiğine yönelik düşüncelerini saptamaktır.

Yöntem: Bu araştırma Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinde 2005- 2006 akademik yılında yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Sağlık Yüksekokulu (n=277) ve Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulunda (n=119) öğrenimine devam eden toplam 396 öğrenci oluşturmuştur. 41 maddelik anket bu tanımlayıcı çalışma için tasarlanmış ve 322 gönüllü öğrenciye uygulanmıştır. Verilerin analizleri için SPSS 10.0 Windows paket program kullanılmıştır.

Sonuçlar ve Öneriler: Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin % 41.9'u (n=135) cinsel yol ile bulaşan hastalıklar, % 30.1'i (n=97) gebelikten korunma yöntemleri, % 29,8'i (n=96) kızlık zarı, % 17.4'ü (n=54) ilk cinsel ilişki ve % 14'ü (n=45) gebelik belirtileri konularında eğitim verilmesi gerektiğini düşündükleri saptanmıştır. Öğrenciler Cinsel Sağlık Eğitiminin öncelikle konferans (%44.1) ve yüz yüze (% 28.6) görüşmeler ile sağlık personelleri (%50.6) ya da öğretim elemanları (%41) tarafından verilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Bu sonuçlar doğrultusunda eğitim programlarının düzenlenmesi önerilebilir.

Anahtar kelimeler: Yüksekokul, cinsel sağlık eğitimi, nasıl verilmeli

* Bu çalışma 5.Ulusal Hemşirelik Öğrencileri Kongresinde Bildiri olarak sunulmuştur.

** Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu, Öğretim Üyeleri

*** Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü Öğrencileri

Ahmet Reşit Ersay, Gülbu Tortumluoğlu, Pınar Şenyüz, Kadriye Pamukçu: *Sağlık alanında eğitim gören yükseköğretim öğrencileri cinsel sağlık eğitiminin nasıl verilmesi gerektiğini düşünüyor?*

THE PERCEPTION OF UNIVERSITY AND COLLAGE STUDENTS WHO STUDY HEALTH SCIENCE ON HOW SEXUAL HEALTH EDUCATION PROGRAM SHOULD BE GIVEN?

ABSTRACT

Purpose: The purpose of this study is to determine the perception of university and collage students who study health science on how Sexual Health Education Program should be given.

Method: This survey was conducted at Çanakkale Onsekiz Mart University during 2005-2006 academic year. The population of this study is total 396 students of Nursing High School(n=277) and Health Services Vocational Collage (n=119). A 41-item questionnaire designed for this descriptive study was administered to 322 volunteer students of the population. SPSS 10.0 for Windows package programme were used for statistical analysis of data.

Results and Recommends: The results showed that, 41.9 % of the students (n=135) think that they should be educated about sexually transmitted diseases, % 30.1 of them (n=97) about contraceptive methods, %29.8 of them (n=96) about hymen, 17.4 % of them (n=54) about first sexual intercourse, and % 14(n=45) of them about gestation signs. The students report that Sexual Health Education should be given to them primarily through conferences (%44.1) and face to face conversations (%28.6) by the health professionals (%50.6) or academic staff (%41). It is suggested that new educational programs should be prepared according to these findings.

Key words: High school, sexual health education, how is done

Ahmet Reşit Ersay, Gülbu Tortumluoğlu, Pınar Şenyüz, Kadriye Pamukçu: *Sağlık alanında eğitim gören yükseköğrenim öğrencileri cinsel sağlık eğitiminin nasıl verilmesi gerektiğini düşünüyor?*

1. GİRİŞ VE AMAÇ

Cinsel eğitimin amacı, bireyin cinsel güçlerini olabildiğince düzenlenmesi, bunları bilinçli olarak elde tutması, kendi ve başkalarının mutluluğu için bunlardan yararlanmasını sağlamaktır (1). Yetersiz ve yanlış cinsel eğitim literatürde, cinsel sağlık problemlerinin nedeni olarak gösterilmektedir (1-5). Konuyla ilgili olarak yapılan bütün çalışmalar, gençlerin cinsel konularda eğitim istediklerini ve cinsel eğitimin sağlıklı yaşamın devamı için ne kadar gerekli olduğunun üzerinde yoğunlaşmıştır (3,4,6,7). Oysaki geleneksel Türk ailesinde gelenekler ve töreler cinsel yaşamı ayıplamakta ve yasaklarla sınırlanmakta, cinsel eğitim ve davranışları yok saymaktadır (1, 4).

Aile içinde başlatılacak olan eğitim sürecinin okullarda formal cinsel eğitim programlarıyla devam etmesi göz ardı edilemeyecek kadar önemlidir (8-10). Konuyla ilgili olarak yapılan bir çalışmada üniversite öğrencileri, cinsel eğitimin ailede başlaması gerektiğini belirtmişlerdir (11). Oysa ergenlik döneminde psiko-sosyal gelişme konusunda ne ergenlerin, ne ailelerin, ne de ilk-orta öğrenim ve üniversite öğretmenlerinin bütünsel bir bakışla sistemli ve yaygın biçimde bilgilendirilmiş olmadıkları saptanmıştır (10,12). Bu bağlamda gençler ilk cinsel deneyimlerini yetersiz ve yanlış bilgiler ile yaşamaktadırlar. Bunun sonucunda ise Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıklar (CYBH), istenmeyen gebelikler, adölesan gebelikler, sağlıksız düşükler bu dönemin en önemli sağlık sorunları olarak ortaya çıkmaktadır (4, 13,14). Bununla birlikte yapılan çalışmalarda gençlerin genellikle cinsel yolla bulaşan hastalıklar (CYBH) ve korunma yolları, gebelik, sağlıklı cinsel ilişki, aile planlaması (AP) yöntemleri, üreme sisteminin anatomi ve fizyolojisi konularında eğitim almak istedikleri (15) ve bu eğitimin ise sağlık personelleri tarafından yapılması gerektiğini düşündükleri saptanmıştır (16,17).

Gençleri bilgilendirme ve yönlendirmede sağlık çalışanlarına önemli sorumluluklar düşmektedir (18). Bireylerle ilk ve en yakın iletişimi kuran sağlık çalışanları doğru ve etkili bir eğitim ve danışmanlık hizmeti ile gençleri olası problemlerden erken dönemde koruyabilir. Cinsel eğitimin etkin olması ve amacına ulaşması için hedef grubun bu eğitimin nasıl verileceğine ilişkin düşüncelerinin belirlenmesi ve dikkate alınmasının eğitimin etkinliği açısından önemli olacağı düşünülmektedir. Cinsel eğitimin nasıl verildiğine yönelik bulgulara gerek yurt içinde gerekse yurt dışında birçok çalışmanın içeriğinde ulaşılmış olmasına rağmen cinsel eğitimin nasıl verilmesi gerekliliğini içeren bulgulara çok az sayıda ulaşılmıştır. Bu bağlamda çalışmanın iki açıdan önemli olduğu düşünülmektedir. Birincisi, çalışma grubunun

Ahmet Reşit Ersay, Gülbu Tortumluoğlu, Pınar Şenyüz, Kadriye Pamukçu: *Sağlık alanında eğitim gören yüksekökol öğrencileri cinsel sağlık eğitiminin nasıl verilmesi gerektiğini düşünüyor?*

üniversite gençlerinden bir grup olması ve bu grubun cinsel eğitimin nasıl verilmesine yönelik düşüncelerinin saptaması; ikincisi ise sağlık alanında eğitim gören ve sağlık alanında çalışacak olan bu grubun kendilerini cinsel eğitimin içinde eğitimci olarak ne kadar gördüklerini belirlemesi açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Amaç:

Bu çalışma sağlık alanında eğitim gören yüksekökol öğrencilerinin cinsel eğitimin nasıl verilmesi gerektiğine yönelik düşüncelerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

2. YÖNTEM

Tanımlayıcı olan bu araştırma Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nde Ekim 2005-Mart 2006 tarihleri arasında yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu (n=277) ve Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulunda (n=119) 2005-2006 öğretim yılında öğrenimine devam eden toplam 396 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş çalışmaya katılmaya gönüllü olan 107 hemşirelik, 97 ebelik, 19 acil yardım ve afet yönetimi; 27 radyoloji teknikerliği, 38 tıbbi laboratuvar, 34 ambulans ve acil bakım teknikerliğinden olmak üzere toplam 322 öğrenci ile çalışma tamamlanmıştır.

Araştırma verileri araştırmacılar tarafından hazırlanan soru formu ile toplanmıştır. Hazırlanan soru formlarının anlaşılabilirliğini belirlemek amacıyla rastgele belirlenen 7 kişilik bir grup öğrenci üzerinde ön yapılmıştır. Ön uygulama doğrultusunda düzenlenen soru formları öğrencilere sınıflarında dağıtılmış ve 15 dakikalık süre içinde toplanmıştır. Araştırmaya başlamadan önce üniversite yönetiminden izin alınmıştır. Soru formları uygulanmadan önce çalışmanın amacı araştırmacılar tarafından öğrencilere sınıflarında açıklanmış ve çalışmaya gönüllü olan öğrenciler çalışmaya alınmıştır.

Veriler SPSS 10.0 Windows paket programında frekans dağılımı kullanılarak değerlendirilmiştir.

3. BULGULAR ve TARTIŞMA

Öğrencilerin yaş ortalaması 20.41 ± 2.43 olup yaşları 16 ile 38 yaş aralığında değişmektedir. Öğrenci ailelerinin aylık gelir ortalaması 840.28 ± 449.55 olup 100 YTL ile 3500 YTL arasında değiştiği belirlenmiştir. Öğrencilerin ellerine geçen aylık para ortalaması

Ahmet Reşit Ersay, Gülbu Tortumluoğlu, Pınar Şenyüz, Kadriye Pamukçu: Sağlık alanında eğitim gören yükseköğretim öğrencileri cinsel sağlık eğitiminin nasıl verilmesi gerektiğini düşünüyor?

247,67±139.08 olarak belirlenmiş ve miktarın 50 YTL ile 1000 YTL arasında değiştiği saptanmıştır. Öğrencilerin %88.5'i kadın ve % 98.1'i bekârdır. Öğrenci ailelerinin %63.7'si Marmara Bölgesi'nden olmak kaydıyla %78.9'u Çanakkale dışında yaşamaktadırlar. Öğrencilerin % 71.1'inin annesi ve %48.1'inin ise babası ilköğretim mezunudur. Öğrencilerin %73.6'sı maddi durumunu iyi olarak tanımlamıştır. Öğrencilerin %48.1'i yurtda, %47.2'si evde yaşamaktadır (Tablo 1).

Tablo 1.Öğrencilerin Demografik Özelliklerine Göre Dağılımı (n=322)

Özellikler	n(%)
Cinsiyet	
Kadın	285 (88.5)
Erkek	37 (11.5)
Medeni durum	
Bekâr	316 (98.1)
Evli	6 (19)
Yaşanan yerleşim birimi	
Köy	41 (12.7)
İlçe	53 (16.5)
İl	228 (70.8)
Annenin eğitim düzeyi	
Okur-yazar değil	21 (6.5)
İlkokul mezunu	229 (71.1)
Ortaokul mezunu	22 (14.0)
Lise mezunu	45 (14.0)
Üniversite mezunu	5(1.4)
Babanın eğitim düzeyi	
Okur-yazar değil	6 (1.9)
İlkokul mezunu	155 (48.1)
Ortaokul mezunu	51 (15.8)
Lise mezunu	69 (21.5)
Üniversite mezunu	41 (12.7)
Yaşanılan İl	
Çanakkale	68 (21.1)
Çanakkale dışından gelenler	234 (78.9)
Ailenin maddi durumunu algılama durumu	
Çok iyi	5 (1.6)
İyi	237 (73.6)
Kötü	77(23.9)
Çok kötü	3 (0.9)
Çanakkale'de yaşanılan yer	
Ev	152 (47.2)
Yurt	155 (48.1)
Diğer (akraba vb)	15 (4.7)

Ahmet Reşit Ersay, Gülbu Tortumluoğlu, Pınar Şenyüz, Kadriye Pamukçu: Sağlık alanında eğitim gören yükseköğretim öğrencileri cinsel sağlık eğitiminin nasıl verilmesi gerektiğini düşünüyor?

Öğrenciler Cinsel Eğitimin Hangi Konularda Verilmesi Gerektiğini Düşünüyorlar?

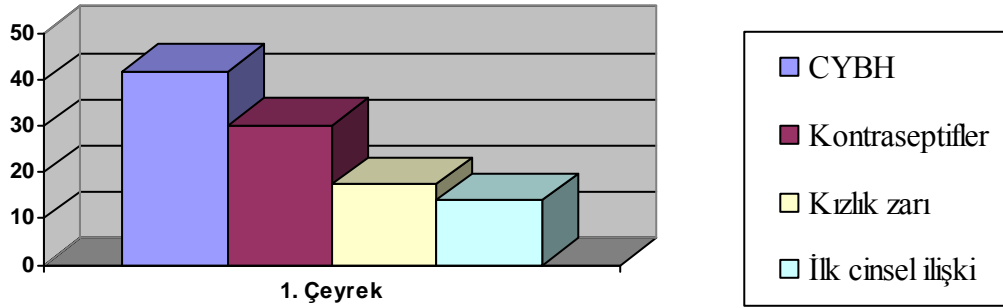
Öğrencilerin % 54'ü (n=174) ilk cinsel ilişki, % 41,9'u (n=135) CYBH, % 30,1'i (n=97) gebelikten korunma yöntemleri, % 29,8'i (n=96) kızlık zarı ve % 14'ü (n=45) gebelik belirtileri konularında eğitim verilmesi gerektiğini düşünmektedirler (Tablo 2, Şekil 1). Evlilik öncesi çiftlerde yapılan bir çalışmada kadınların %69.7'si, erkeklerin ise %32.1'i gebelikten korunma yöntemleri, kadınların %60.7'si erkeklerin 60.7'si CYBH, kadınların %55.4'ü, erkeklerin ise %53.6'sı sağlıklı cinsellik, kadınların %51.8'i, erkeklerin %25'i gebe kalma zamanları, kadınların %50'si erkeklerin %53.6'sı CYBH'ların belirtileri başta olmak üzere ilk gece, cinsel ilişki, kadın ve erkek üreme organlarının yapısı vb konularında eğitim almak istediklerini belirtmişlerdir (15). Hemşirelik öğrencilerinde yapılan çalışma sonuçlarına göre birinci sınıf öğrencileri; %30.2'si sağlıklı cinsel ilişki, %18.9'u cinsellikle ilgili her şey, %11.4'ü ergenlik dönemi ve özellikleri, %11.4'ü insan anatomisi ve fizyolojisi, %5.7'si CYBH ve korunma, %3.8'i AP yöntemleri, %3.8 'i gebelik konularında eğitim verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Aynı çalışmada üçüncü sınıf öğrencilerin ise %61.6'sı insan anatomisi ve fizyolojisi, %44.4'ü sağlıklı cinsel ilişki, %40.4'ü CYBH ve korunma yolları, %38.4'ü AP yöntemleri, %14.1'i gebelik ve %2'si ise cinsellikle ilgili her konuda eğitim verilmesi gerektiğini düşündükleri saptanmıştır (17).

Tablo 2. Öğrencilerin cinsel eğitimin verilmesi gerektiğini düşündükleri konulara göre dağılımı (n=322)

Konular*	Verilmeli n(%)	Gerek yok n(%)
İlk cinsel deneyim	174 (54.0)	148 (46.0)
CYBH	135 (41.9)	187 (58.1)
Kontraseptif yöntemleri	97 (30.1)	225 (69.9)
Kızlık zarı	96 (29.8)	226 (70.2)
Gebelik belirtileri	45 (14.0)	277 (86.0)

*sattır yüzdesi alınmıştır.

Ahmet Reşit Ersay, Gülbu Tortumluoğlu, Pınar Şenyüz, Kadriye Pamukçu: *Sağlık alanında eğitim gören yükseköğretim öğrencileri cinsel sağlık eğitiminin nasıl verilmesi gerektiğini düşünüyor?*

Şekil 1. Öğrencilerin cinsel eğitim istedikleri konulara göre dağılımı

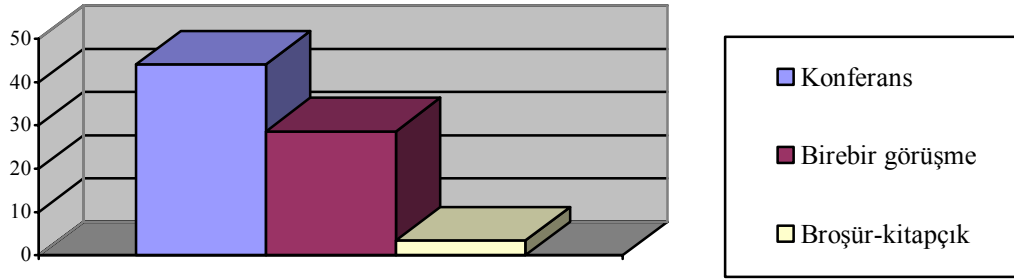
Öğrenciler Cinsel Eğitimin Hangi Yöntemlerle Verilmesi Gerektiğini Düşünüyorlar?

Öğrencilerin %44,1'i (n=142) cinsel eğitimin konferans, % 28,6'sı (n=92) birebir görüşme, % 23,9'u (n=77) broşür-kitapçık, % 3,4'ü (n=11) ise medya yoluyla verilmesi gerektiğini düşünmektedirler (Tablo 3, Şekil 2). Ulaşılabilen literatürün yaygın olarak cinsel eğitimin nasıl verilmesi gerektiğine yönelik değil, cinsel eğitimin verildiği yöntemi belirlemeye yönelik olduğu belirlenmiştir. Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampüsü'nden 1789, Dicle Üniversitesi'nden 1877 öğrenci ile yapılan çalışma sonuçlarına göre her iki grup da Üreme Sağlığı/Cinsel Sağlık (ÜS/CS) konusundaki bilgilerini çoğunlukla kitaplar, dergiler ile akran ya da arkadaşlarından aldıkları saptanmıştır (16). Yurt dışında yapılan bir çalışmada en yaygın cinsel eğitim kaynağı olarak (%83.9) konferanslar gösterilmiştir (19). Bir çalışmada öğrencilerin CYBH hakkında bilgi edinme kaynağı olarak %77.3'ünün gazete ve dergileri, %72.3'ü televizyonu, %49.2'u arkadaşlarını, %24'ü kitapları, % 20.3'ü ailesini belirtirken % 4.6'sı ise hiçbir bilgisinin olmadığı belirlenmiştir (3). Üniversite öğrencilerinde yapılan bir diğer çalışmada öğrencilerin AİDS hakkında bilgiye ulaşma kaynağı olarak %64.3'ünün televizyon/radyo, %43.6'sı gazete ve dergileri kullandıklarını belirlenmiştir (20). Yine bir başka çalışmada AİDS hakkında en yaygın bilgi kaynağının televizyon olduğu rapor edilmiştir (6). Çalışmalar öğrencilerin cinsel konularda genel olarak yazılı basın, TV ve arkadaşlarından bilgi aldıkları hâlbuki bu çalışma grubundaki öğrencilerin konferans ve birebir görüşmelerle bilgi almak istedikleri belirlenmiştir. Çalışma sonuçları bu çalışmanın sonuçları ile benzerlik göstermemektedir. Bu sonuç Türk gençlerinin seksüel aktiviteleri hakkında bir önceki 10 yıla göre daha çok konuşmaya ve tartışmaya başlamış olmasının bir sonucu olarak düşünülebilir (3).

Ahmet Reşit Ersay, Gülbu Tortumluoğlu, Pınar Şenyüz, Kadriye Pamukçu: Sağlık alanında eğitim gören yükseköğretim öğrencileri cinsel sağlık eğitiminin nasıl verilmesi gerektiğini düşünüyor?

Tablo 3. Öğrencilerin cinsel eğitimin hangi yöntemle verilmesini istediklerine göre dağılımı

Yöntem	n	%
Konferans	142	44.1
Medya	11	3.4
Broşür-kitapçık	77	23.9
Birebir görüşme	92	28.6
Toplam	322	100.0

Şekil 2. Öğrencilerin cinsel eğitim yöntemine yönelik görüşlerinin dağılımı

Öğrenciler Cinsel Eğitimi Kim/Kimlerin Vermesi Gerektiğini Düşünüyorlar?

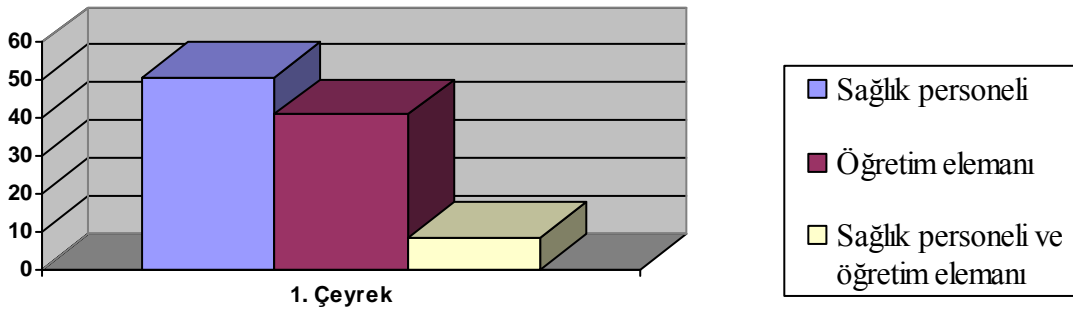
Öğrencilerin %50,6'sı (n=163) cinsel eğitimin sağlık personelleri, %41'i (n=132) öğretim elemanları, % 8,4'ü (n=27) ise hem sağlık personelleri hem de öğretim elemanları tarafından verilebileceğini düşünüyorlar (tablo 4, Şekil 3). Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampüsü'nden 1789, Dicle Üniversitesi'nden 1877 öğrenci ile yapılan çalışma sonuçlarına göre her iki grup da Üreme Sağlığı/Cinsel Sağlık (ÜS/CS) konusundaki bilgilerini çoğunlukla hekim ve psikologlardan almak istediklerini belirtmişlerdir. Oysa çok büyük bir çoğunluğu bu konuda hizmet almamakta, hizmet alanların da çoğu özel sağlık kuruluşlarına başvurmaktadır (16). Evlilik öncesi genç çiftlerde yapılan bir çalışmada cinsel eğitimin kendilerine %71.4'ü doktor, %24.1'i uzman kişiler, %2.7'si aile çevresi, %1.8'i hemşire tarafından verilmesini istedikleri belirlenmiştir (15). Yapılan bir çalışmada hemşirelik birinci sınıf öğrencileri, cinsel eğitimin %41.5'si aile, %22.7'si sağlık personeli (hekim ve hemşire), %13.2'si öğretmen, %9.4'ü aile, sağlık personeli ve öğretmen tarafından verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Aynı çalışmada üçüncü sınıf hemşirelik öğrencileri cinsel eğitimi %9.1'i aile, %44.4'ü sağlık personeli, %10.1'i

Ahmet Reşit Ersay, Gülbu Tortumluoğlu, Pınar Şenyüz, Kadriye Pamukçu: *Sağlık alanında eğitim gören yükseköğretim öğrencileri cinsel sağlık eğitiminin nasıl verilmesi gerektiğini düşünüyor?*

öğretmen, %31.3'ü aile, sağlık personeli, öğretmen tarafından verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir (17). Yurt dışında yapılan bir çalışmada öğrencilerin 1/3'ünden fazlasının cinsel eğitimi sağlık çalışanlarından aldığı belirlenmiştir (21). Literatür bu çalışmanın sonuçları ile uyum göstermektedir. *Ayrıca bu sonuç öğrencilerin cinsel eğitiminde almaları gereken sorumluluğun farkında olmalarının bir göstergesi olarak algılanıp pozitif bir sonuç olarak yorumlanabilir.*

Tablo 3. Öğrencilerin cinsel eğitimi vermesini istedikleri kişilere göre dağılımı

Meslek	n	%
Sağlık personelleri	163	44.1
Öğretim elemanları	132	3.4
Sağlık personelleri ve öğretim elemanları	27	23.9
Toplam	322	100.0

Şekil 3. Öğrencilerin cinsel eğitimin vermesini istedikleri mesleklerin dağılımı

4. SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu araştırma Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu (n=277) ve Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulunda (n=119) 2005-2006 öğretim yılında öğrenimine devam toplam 322 öğrenci ile yapılmıştır.

Ahmet Reşit Ersay, Gülbu Tortumluoğlu, Pınar Şenyüz, Kadriye Pamukçu: Sağlık alanında eğitim gören yükseköğretim öğrencileri cinsel sağlık eğitiminin nasıl verilmesi gerektiğini düşünüyor?

Çalışma sonuçlarına göre;

* Öğrencilerin % 54'ü (n=174) ilk cinsel ilişki, % 41,9'u (n=135) CYBH, % 30,1'i (n=97) gebelikten korunma yöntemleri, % 29,8'i (n=96) kızlık zarı ve % 14'ü (n=45) gebelik belirtileri konularında eğitim verilmesi gerektiğini düşündükleri belirlenmiştir.

* Öğrenciler cinsel eğitimin %44,1'i (n=142) konferans, % 28,6'sı (n=92) birebir görüşme, % 23,9'u (n=77) broşür-kitapçık, % 3,4'ü (n=11) ise medya yoluyla verilmesi gerektiğini düşündükleri saptanmıştır.

* Öğrenciler cinsel eğitimin %50,6'sı (n=163) sağlık personelleri, %41'i (n=132) öğretim elemanları, % 8,4'ü (n=27) ise hem sağlık personelleri hem de öğretim elemanları tarafından yapılması gerektiğini ifade etmişlerdir.

Sonuç olarak; öğrencilerin yaygın olarak ilk cinsel ilişki hakkında eğitim verilmesi gerektiğini, eğitimin daha çok konferanslar ve birebir görüşme yöntemleriyle ve yaygın olarakta sağlık personelleri tarafından yapılması gerektiğini düşündükleri belirlenmiştir.

Bu sonuçlar doğrultusunda;

* Öncelikle çalışma evrenindeki öğrenciler başta olmak üzere talep edilen konulara yönelik cinsel eğitimin verilmesi ve bütün üniversiteye yaygınlaştırılması,

* Planlanacak olan cinsel eğitimin öğrencilere sağlık çalışanları ve öğretim elemanları işbirliği içinde konferans ve birebir görüşme yöntemleriyle verilmesi önerilebilir.

Ahmet Reşit Ersay, Gülbu Tortumluoğlu, Pınar Şenyüz, Kadriye Pamukçu: *Sağlık alanında eğitim gören yüksekökol öğrencileri cinsel sağlık eğitiminin nasıl verilmesi gerektiğini düşünüyor?*

KAYNAKLAR

1. Yavuzer H: Çocuk Psikolojisi. Remzi Kitapevi. 15. basım. İstanbul. 123-133, 1996.
2. Yörükoğlu A: Çocuk Ruh Sağlığı. Özgür Yayın Dağıtım Ltd. Şti. 23. Basım. İstanbul, 1998.
3. Gökengin D, Yamazhan T, Özkaya D, Aytuğ S, Ertem E, Arda B, Serter D: Sexual Knowledge, Attitudes and Risk Behaviors of Students in Turkey. The Journal of School Health 73 (7); 258- 263, 2003.
4. Giray H, Kılıç B: Bekar kadınlar ve üreme sağlığı. Sted 13(8):286-298, 2004.
5. Gölbaşı Z: Adölesan dönem üreme sağlığı sorunları ve etkileyen faktörler. Atatürk Üniversitesi HYO Derg. (81). 101-109, 2005.
6. Ungan M, Yaman H: AIDS knowledge and educational needs of technical university students in Turkey. Patient Educ Couns. 51 (2);163-167, 2003.
7. Ateş D, Karahan A, Erbaydar T: Üniversite öğrencileri güvenli cinselliği nasıl algılıyor? Sted 14(6):130–134, 2005.
8. Zhang L, Gao X, Dong Z, Tan Y, Wu Z: Premarital sexual activities among students in a university in Beijing, China. Sex Transm Dis Apr; 29(4):212–215, 2002.
9. Sezgin B, Akın A (1998). Adölesan dönemi üreme sağlığı. Sağlık ve Toplum 8(3-4):27-32.
10. Eroğlu K, Gölbaşı Z: Cinsel eğitimde ebeveynlerin yeri: ne yapıyorlar, Ne yaşıyorlar?. Atatürk Üniversitesi HYO Dergisi 8(2):12-21, 2005.
11. Üstüner F, Aydın A, Sakarya N, Gündüz HS, Özdemir B: Karadeniz Teknik Üniversitesi Giresun Eğitim Fakültesi okul öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin cinsel eğitim konusundaki bilgilerinin araştırılması. 5. Ulusal Hemşirelik Öğrencileri Kongresi. Kongre Kitabı. 20-21 Nisan 2006, Şanlıurfa, 233, 2006.
12. Öztürk A, Cemek F, Levent S, Gölbaşı Z: Öğretmenlerin okula dayalı cinsel eğitimle ilgili görüşleri. 5. Ulusal Hemşirelik Öğrencileri Kongresi. Kongre Kitabı. 20-21 Nisan 2006, Şanlıurfa, 195, 2006.
13. Özvarış ŞB, Akın A: Üreme sağlığı. Sağlık ve Toplum 8(3-4):23-26, 1998.
14. _____ Dünyada ve Türkiye’de gençlerin üreme ve cinsel sağlık durumları. http://64.233.179.104/search?q=cache:YgtugbgWCn8J:www.tusp.saglik.gov.tr/turkce/mudahale_alanlari/genclik/ Erişim tarihi: Mart 2006.

Ahmet Reşit Ersay, Gülbu Tortumluoğlu, Pınar Şenyüz, Kadriye Pamukçu: *Sağlık alanında eğitim gören yükseköğretim öğrencileri cinsel sağlık eğitiminin nasıl verilmesi gerektiğini düşünüyor?*

15. Arslan H, Engin F, Ekşi Z, Can Ö: Evlilik öncesi çiftlerin üreme sağlığına yönelik eğitim ve danışmanlık gereksinimlerinin belirlenmesi. 1.Uluslararası, 8.Ulusal Hemşirelik Kongresi. Kongre Kitabı. 29 Ekim-2Kasım 2000 Antalya/Türkiye. 94-98, 2001.
16. Akın A, Özvarış ŞB: Hacettepe Üniversitesi Beytepe ve Merkez Kampüs Gençlik Danışma Birimleri'nin çalışmaları, 2001. Erişim Tarihi: Mart 2006.
<http://www.sagmer.hacettepe.edu.tr/Eski/rap2003/bolum2.htm>
17. Sevil Ü, Karacan Ertem G, Kavlak O, Çoban A, Ünsal Atan Ş: Hemşirelik yükseköğretim birinci ve üçüncü sınıf öğrencilerinin cinselliğe bakış açıları ve cinsel eğitim konusundaki görüşlerinin karşılaştırılması. Ege Üniversitesi HYO Dergisi 20(1):11-22, 2004.
18. Akın A, Oktay Koçoğlu G: Üreme sağlığı uluslararası kararlar ve Türkiye uygulamaları. Hacettepe Toplum Hekimliği Bülteni. Temmuz, sayı:3,
<http://www.thb.hacettepe.edu.tr/2002/20027.shtml#3>, 2002.
19. Lopez Jaime P, Santos Ortiz MC, Davilla Torres RR, Torres L, Diaz L: Knowledge about sexuality and sex behavior in university students with visual impairment: need of educational materials. P R Health Sci. J 20(3):269-275, 2001.
20. Bölükbaş N, Abdioğlu H: Üniversite öğrencilerinin AIDS hastalığı hakkındaki bilgileri. Hemşirelik Forumu Dergisi Kasım-Aralık, 31-35, 2004.
21. Zuloaga Posada L, Soto Velez C, Velez DJ: Sexual behavior and health problems in university students, University of Antioquia, 1991. Bull Pan Am Health Organ. Dec;29(4);299-311, 1995.